

AIKALISÄ MATKAILU

Skotit ovat pitkään osanneet tuotteistaa kansallisia erikoisuuksiaan. Kilttiin pukeutunut soittaja vingutti säkkipillillään Princess Streetin puiston edustalla Edinburghin ydinkeskustassa.

Narkkarien jalanjäljillä työläiskaupungissa

Trainspotting-kävelykierros kertoo ajasta, jolloin Edinburghia pidettiin Euroopan aids-pääkaupunkina.

» **Edinburgh**
JANNE RANTANEN, LÄNSI-SUOMI

Nuoret aikuiset piikittävät heiroinia suoneen, varastavat, sähkölävättävät ihmissuhteensa, myyvät seksiä, tappelevat jalkapallomatsseissa ja sekoilevat eri tavoin.

Kirjailija **Irvine Welshin** omiin kokemuksiin perustuva esikoisromaani *Trainspotting* oli kova juttu 25 vuotta sitten.

Welsh jatkoi kuumen kaman takomista. Renton, Sick Boy, Spud, Begbie ja kumppanit ovat seikkailleet jo viidessä romaanis-

sa. Niistä tuorein ilmestyi viime keväänä.

Tuskin Welshin henkilöhahmoja kuitenkaan tunnettaisiin kautta maailman, ellei **Danny Boyle** olisi ohjannut *Trainspottingista* elokuvaa.

Monet Edinburghissa varmasti toivoivat myös leffan unohtuvan ajan myötä.

Turha toive, sillä *Trainspotting* sai jatko-osan myös elokuvana. Viime vuonna ilmestynyt *T2 Trainspotting* palautti valkokankaalle **Ewan McGregorin**, **Jonny Lee Millerin** ja **Robert Carlylen**.

MATKAILU AIKALISÄ

Janne Rantanen

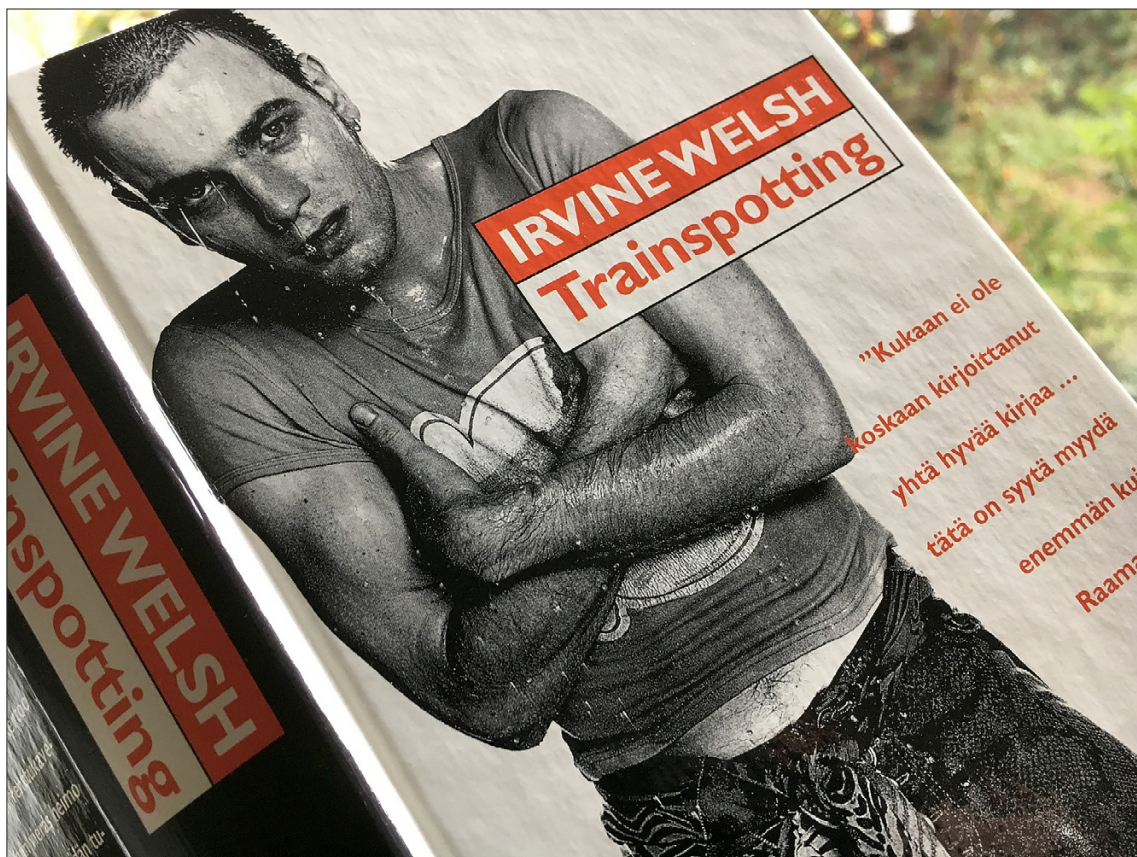

Aidsia pelättiin hysteerisesti

Trainspotting loi Skotlannin pääkaupungista niin synkän mielikuvan, ettei Edinburgh ollut vuosikausiin ihan listan kärkipäässä, kun meikäläinen mietti, mihin Britanniassa seuraavaksi matkustaisi.

Oikeasti Edinburgh on ihan mukava kaupunki.

Eikä elämä siellä ollut yhtä surkeutta edes *Trainspottingin* aikoihin 1980-luvulla. Silloin, kun esimerkiksi Sunday Telegraph -lehti julisti etusivullaan Edinburghin olevan Euroopan aids-pää-

Trainspotting sijoittuu Leithiin, sataman ja työläisten kaupunkiin. Telakka suljettiin 1980-luvulla. Seinämaalaus satamamiesten klubilla.

kaupunki.

– Aidsia pelättiin aivan hysteerisesti. Mietittiin voiko stadionin katsomossa juoda samasta pullostasta kuin kaveri, muistelee **Tim Bell**.

Nuorisotyöttömyyttä ja näköalattomuutta

Bell oli 1980-luvulla nuori perheenisä Edinburghissa. Tai tarkemmin sanottuna Leithissä, jonne Welsh *Trainspottingin* tapahtumat sijoitti.

– Se oli onnettomuus, joka vain odotti puhkeamistaan. Tähän virtasi halpaa heroiniin ulkomailta samaan aikaan, kun esimerkiksi telakka suljettiin ja työttömyys oli huipussaan. Nuoret kärsivät näköalattomuudesta.

– Asuntoja purettiin, ihmisiä lähetettiin sinne tänne, sosiaalinen turvaverkko ei toiminut, luettelee sosiaalityöntekijänä ja vapaaehtoisena satamapastorina toiminut Bell.

Hän yllättää kertomalla, ettei kaikesta huolimatta ollut tietoinen Edinburghin seksi- ja heroiniiske-

nen laajuudesta ennen kuin siitä valtakunnallisesta lehdestä luki.

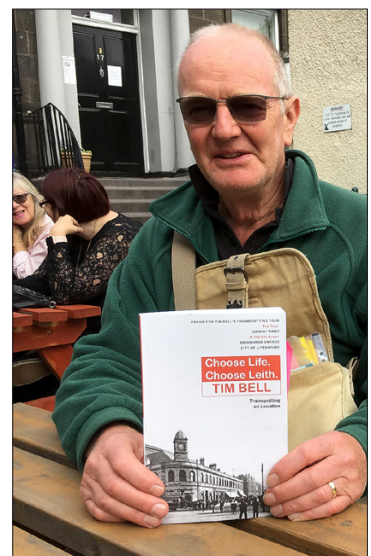
Choose Life, Choose Leith

Bell on vetänyt Leithissä *Trainspotting*-kävelyä jo viisi-toista vuotta. Hän on parannut Welshin kulttikirjan hiirenkorville hakiessaan kerta toisensa jälkeen kuuluisia kohtauksia, joita lukea yleisönsä kanssa tapahtumapaikoilla.

”Se oli onnettomuus, joka vain odotti puhkeamistaan.”

KÄVELYKIERROSOPAS TIM BELL

Eikä siinä kaikki. Bell käytti vuosia vapaa-aikaansa kirjoittaakseen kirjan Welshin kirjasta ja kotikaupunkinsa historiasta. *Choose Life, Choose Leith* julkaistiin elokuussa Fringe-festivaaleilla satamamiesten klubilla Leithissä.

Tim Bell on vetänyt viiden-toista vuoden ajan Trainspotting-kävelyitä. Hän on kirjoittanut myös kirjan Welshin kirjoista ja siitä miten kaikki oikein kävikään.

Tästäkin Edinburgh tunnetaan. Irvine Welshin esikoisromaani *Trainspotting* on saanut jatkoa niin kirjoina kuin elokuvina.

Kuninkaallisen perheen loistojahti Britannia on Leithin suosituin nähtävyys.

Trainspotting-tyypit kannattavat Hiberniania. Tuoreimpaan kirjaansa Irvine Welsh ujutti ikimuistoksen tarinan Hibs'n cup-mestaruudesta. Edellinen kun oli 114 vuoden takaa.

– Iso apina putosi selästä, kun löysin tälle kustantajan. Tuntui, että minun on ihan pakko saada kerrottua, mikä *Trainspottingissa* on totta ja mikä ei. Ja mistä kaikki johtui, Bell kertoo.

Ei mennä syihin ja seurauksiin. Mainitsen vain, että Bell työväenpuolueen kannattajana syyttää tietysti konservatiiveja ja erityisesti pääministeri **Margaret Thatcheria**.